Donderdag, 3 Mei 1838. No. 53.

VLISSINGSCHE COURANT.

Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, *den* 29 *April.* Na heden morgen de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk, onder het gehoor van den Weleerw. *Bruinier*, te hebben bijgewoond, is Z. M met HH. KK. HH. naar de residentie teruggekeerd.

Dezer dagen zal Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, zich den naar Berlijn begeven, en Z. K. H. de Prins *van Oranje* iets later de reis derwaarts doen.

— Bij een Koninklijk besluit wordt bepaald dat, aangezien de vrijwillige bijdragen tot het oprigten van een geheel nieuwen vuurtoren te Egmond aan Zee, ter eere en nagedachtenis van den onvergetelijken *van Speyk*, slechts *f* 48,000 bedragen, en deze som voor dat werk niet toereikend is, in plaats van het bouwen van een nieuwen toren, aan den noordelijksten vuurtoren te Egmond verfraaijingen en opschriften zullen worden aangebragt, ten einde deze tot een gedenkteeken voor *van Speyk* te doen dienen, en den naam van *Jan van Speyks Toren* te doen dragen.

— Onder de belangrijke zaken, die bij de aanstaande opening van het hof van Assises te Amsterdam zullen behandeld worden, behoort die van *Ch. Fr. Timmermans*, wegens bedriegelijke onttrekking van twee minderjarige kinderen aan hunne ouders.

— Uit Groningen schrijft men, dat H. K. H. H. Mevrouw de Prinses van *Oranje* met een werk van Hare eigene hand zal vereeren de eene verloting van vrouwelijke kunsthandwerken en andere voorwerpen, welke eenige aanzienlijke Dames zich voorstellen, ten behoeve der armen te doen plaats hebben.

KAMPEN, *den* 28 *April.* Een particulier berigt, gister uit ... ontvangen, meldt het volgende:

Voor omstreeks drieëndertig jaren kwam alhier een jongmensch ... diensten aanbieden als schilder en behanger, doch maakte ... weinig werk, en daar hij eigene middelen scheen te hebben, ... leefde hij eenigen tijd zonder bezigheden, uitgenomen ... aanzienlijk ingezetenen dezer stad hem als schoenpoetser, boodschaplooper enz. gebruikte. Hij noemde zich *Philip Vermyl*, doch werd in de wandeling *Tetje Roel* genoemd. ... later opgeroepen vervulde hij de daaraan verbonden dienst, ... tot korporaal bevorderd. Zekere jufvrouw, bij welke ... geruimen tijd inwoonde, werd verdacht van een al te ... lijken omgang met dezen jongman, en beide werden ... onderwerp van de lasterlijke gesprekken der booze we... Hunne onschuld is echter nu middagklaar gebleken; want ... dat de bedoelde persoon voor eenige dagen was overleden, meldt een Heer uit Schiedam zich bij den vrederegter aan, ... rende, dat de overledene niet een manspersoon, maar de ... jufvrouw *Maria Christina van den Heuvel* is geweest, ... om 33 jaar geleden, als achttienjarige meisje, hare ouderwoning verlaten en in mansgewaad zich sedert alhier op... heeft; voorts dat zij eenige middelen heeft nagelaten ... het doel zijner reize is, haar geslacht geregtelijk te con..., ten einde de *f* 8000 waaruit de overledene eene lijf... te kunnen opvorderen. De gewaande jongman pa... had zich jaar op jaar naar Delft begeven, was aldaar in ... zijner ware sexe geparraisseerd, had de rente ontvangen, ... was daarop in manskleederen teruggekeerd naar Amers...

... (26 April) had de geregtelijke opgraving plaats; medici ..., belanghebbenden en ambtenaren waren tegenwoordig ... overtuigden zich met eigene oogen van de waarheid. ... beelde men zich de drukte aan 't vredegeregt, en al ... en teleurstellingen door deze onverwachte ontdekking ...! Inzonderheid zijn de notarissen in de weer, die ... maal als getuige bij hunne hypothecaire, testamen... andere acten geroepen hadden; niemand hunner is te ..., zij snuffelen de lange reeks hunner testamenten door, ten ... nieuwe te passeren. Eene menigte van processen ... bare nulliteiten, doet zich reeds in 't verschiet op, ... het verzuim eener oculaire inspectie *cujus generis*, ... naam der overledene in vele belangrijke stukken voor... verkeeren in de doodelijkste ongerustheid, en wij... ... schoolopziener, die 't vertrouwen des vermeenden ... volle mate geloofde te bezitten, wordt sterk doch on... ... over zijne weinige gelaatkunde.

— ... een rijdend artillerist zijn jongen spitsbroeder, een ... van 20 jaar, door onvoorzigtigheid met een pis... leven benomen.

ENGELAND.

..., *den* 28 *April.* De Heer *Cokkerell*, de vuurwerk... ... van wiens kinderen laatstleden Zondag bij het ver... ... woning, waren omgekomen, is gisteren, ten ge... ... wonden, insgelijks overleden.

... dagen werden in Londen op de Covent-garden-markt ... jonge doperwtjes te koop geboden. Het waren twee ... jes vol, voor iedere van welke eene guinje geboden ...

... eene bijeenkomst der commissie voor het gedenkstuk ..., den 11 April gehouden, zijn de kosten van het ... op 30,000 ponden sterling bepaald.

— Gisteren liep gerucht, dat tusschen H. M. en den eersten minister *Mebourne* ernstige oneenigheden waren ontstaan, omtrent de keus der personen welke, bij gelegenheid der Krooning, tot het pairschap verheven zouden worden.

— Voor ettelijke dagen vertoonde zich voor eenen advocaat van Manchester eene vrouw van bedaagden leeftijd, om zijn consult ... het volgende geval: u mijn man zeide zij, is geen man; hij is eene vrouw." Groot was, zoo men denken kan, de verbazing van den regtsgeleerde, die oordeelde, de zaak aan den magistraat te moeten kenbaar maken. De Heer *Fauster*, niet minder verbaasd dan de advokaat, deed terstond het echte paar voor zich komen, en eenen geneesheer ontbieden, om den man te *visiteren.* De uitkomst was, dat de echte-man geen *man* maar eene *vrouw* was. De beide echtelingen waren sedert 1829 gehuwd. Een huisselijk krakeel schijnt de vrouw te hebben doen besluiten, dit zoo lang door haar bewaard geheim te openbaren.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 28 *April.* De *Moniteur* behelst eene Koninklijke ordonnantie van 25 dezer, waarbij de Maarschalk *Soult*, Hertog van Dalmatie, benoemd is tot buitengewoon ambassadeur, om Z. M. bij de krooning van Koningin *Victoria* te vertegenwoordigen.

— Door de bladen der hoofdstad wordt thans de acte van beschuldiging tegen *Hubert* en zijne medeaangeklaagden medegedeeld. Dezelve houdt echter in de hoofdzaak niets in dan hetgeen reeds in der tijd achtervolgelijk nopens den voorgenomen aanslag openbaar bekend werd.

— Een rijke vrek in het Dep. *des Vosges* klimt om het deuren- en venstergeld uit te winnen, met een ladder boven uit en in.

— De Keizers van Oostenrijk en Rusland en de Koning van Pruissen, zullen den 20 Julij te Praag bij een komen, en in dit congres de zaken van het Oosten en van Spanje behandeld moeten worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 27 *April.* Men meldt uit Berlijn, dd. 25 April het volgende: De krachtige bekendmaking des Konings aan de Katholijken der provincie Posen en de door den Heer *von Flotwell* voor den Aartsbisschop *von Dunin* medegenomen instructien hebben tegen alle verwachting de meest gewenschte uitwerking te weeg gebragt. Volgens de gisteren ontvangen officiele berigten heeft de Heer *von Dunin* zoo wel den herderlijken brief als zijne andere scrupuleuse zienswijzen tegen onze regering uit eigen beweging ingetrokken en in alles toegestemd wat ons ministerie van hem verlangde. Genoemde Aartsbisschop vervult thans weder zijn priesterlijk ambt, en men gelooft, dat het tegen hem aangelegde regtsgeding zal worden vernietigd.

— Volgens geloofwaardige berigten is het vroeger door dagbladen medegedeelde berigt, dat de Koning der Nederlanden de goederen Kamenz en Heinrichau aan zijne dochter Prinses *Marianne* heeft geschonken, grootendeels onjuist. Genoemde bezittingen maken een gedeelte uit van de nalatenschap van de Koningin der Nederlanden, en Prinses *Albert* heeft slechts Kamenz geerfd, terwijl de heerlijkheden Heinrichau en Schonjohnsdorf in het bezit zijn gekomen van den Prins *van Oranje.*

— Men meldt uit Rome, dd. 17 April: Het paaschfeest is met al deszelfs plegtigheden afgeloopen. De verhevenste derzelve is de zegen des H. Vaders, dien hij onder het gebulder van het geschut en het gelui der klokken uit de groote loggia der St. Pieterskerk *Urbi et Orbi* (aan stad en wereld) uitdeelt. Men verbeelde zich voor de kerk op het groote plein eene vereeniging van ten minste dertig duizend menschen, die op het oogenblik, wanneer de Paus het gebed verrigt, in diepe stilte nederknielen, terwijl de stedehouder Christi met de opgeheven regterhand den zegen over alle geloovigen uitspreekt. Een heldere hemel verhoogde de feestelijke handeling en ook des avonds werd de verlichting van den koepel der St. Pieterskerk door het weder begunstigd. Het vuurwerk (*la Girandola*) op de Engelburg was wel even te voren door eene regenvlaag vochtig geworden, doch brandde niet minder luisterlijk af. De vreemdelingen verlaten sedert heden morgen het *alma Roma* in vele honderden rijtuigen en nemen zeer zeker eene grootste herinneringen uit de eeuwige stad mede.

— Bij eene telling die kort na het uitbreken der pest te Odessa, aldaar gehouden is, blijkt dat die Russische koopstad thans 73,023 inwoners heeft, en dat hare bevolking alzoo in *acht* jaren tijds eene vermeerdering van niet minder dan 17,000 zielen ondergaan heeft.

BELGISCHE BERIGTEN.

De Afgevaardigden van Limburg en Luxemburg hebben Zaturdag in de Kamer der Belgische representanten zich beklaagd, dat een sterk detachement Pruissische troepen, tot het garnizoen van Luxemburg behoorende, in het dorp Strasser, nabij die vesting gelegen, een vrijheidsboom met de Belgische vlag, welke voor het huis van den nieuwen burgemeester der plaats geplant was, omver gehakt en de vlag naar de vesting medegenomen heeft.

— Aan den ijzeren spoorweg tusschen Gent en Ostende wordt thans ijverig gewerkt. Meer dan achttienhonderd arbeiders zijn daaraan bezig, en men hoopt weldra hun getal op drieduizend gebragt te zien.

Mengelingen.

Mr. A. W. N. van TETS van GOUDRIAAN (1),
Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister van Financien, President van het Amortisatie-Syndicaat, enz.,

zag in 1770 te Dordrecht het eerste levenslicht. Tot pleitbezorger opgeleid, bekleedde hij in zijne jeugd eene openbare ambtsbetrekking in zijne vaderstad, doch hij legde die in 1795 neder, en bleef tot het einde van 1813 met schitterenden uitslag het beroep van advocaat uitoefenen. Bij de afscheiding van het Fransche juk in laatstgenoemde jaar, was hij ijverig voor de goede zaak werkzaam; en sedert heeft hij ruim twee en twintig jaren lang den Koning en het herboren Vaderland met onbezweken ijver gediend.

Den 1 Januarij 1814 werd de Heer *van Tets van Goudriaan* benoemd tot Commissaris-Generaal van het Departement der Monden van de Maas; den 9 April daaraanvolgende tot Gouverneur van Noord-Holland; in 1815 tot Staatsraad in buitengewone dienst; in Mei 1828 tot Minister van Financien, opvolger van wijlen den Minister *Appelius*, den 13 April te voren overleden.

Hij had deze verheffing te danken aan zijne ongewone begaafdheden, zijne uitgebreide kunde, zijne onvermoeide werkzaamheid en geschiktheid in het behandelen van zaken, die, vooral in zijne laatste betrekking van Gouverneur over een der belangrijkste gedeelten des lands, helder hadden uitgeblonken. Iets anders was het intusschen, de geldelijke belangen van het geheele Vaderland te leiden op een oogenblik, dat de reeds uitbrekende onwil van de eene helft des lands, alle hoofdbestuur ten hoogste moeijelijk en voor den Noord Nederlander de staatkundige loopbaan nog te meer glibberig maakte. Daarbij moest bij zijne optreding aan de tweede tienjarige regeling van de Staatsbegrooting gedacht worden, en de vroegere ondervinding, in altoos veel kalmer tijden, hadden het netelige en kittelachtige van dit werk reeds doen gevoelen. In 1828 droeg de Heer *van Tets van Goudriaan* voor de eerste maal de financiële wetten, voor de gewone en tienjarige dienst, voor, waarvan die nopens de laatste, in Mei 1829, om verschillende beschouwingen, verworpen werden; in October 1829 diende hij weder eene nieuwe begrooting in, welke met verschillende hoofdveranderingen werd aangenomen.

Bij het uitbreken van den Belgischen opstand werden geheel buitengewone geldelijke maatregelen vereischt, tot stijving van de, tot op den bodem geledigde, schatkist van den Staat, eerst bij het nijpen, daarna bij de minder dringende voortduring van den nood. Toen schitterden eerst regt het talent en het vernuft dezes Staatsdienaars.

Natuurlijk is het, dat niet alle zijne ontwerpen en maatregelen eenen onverdeelden bijval vonden; men kon denken, en hij was de eerste, die het beleed, dat niet alle even gepast of feilloos konden zijn; maar de drang der tijden en de zoo veel mogelijke betrachting van billijkheid deden datgene, wat minder raadzaam scheen, voor het hoogere goed over het hoofd zien. Hij was er althans op uit, om de belangen der schatkist met strikte regtvaardigheid en onbevooroordeelde toetsing van de belangen aller standen hand aan hand te doen gaan. Zoo mag het dan ook geenszins ontkend worden, en behoort het tot zijne eerste aanspraken op eere, dat zijn veel omvattend brein, zijn vernuft in het scheppen van geldmiddelen, op de minst drukkende wijze, ongemeen hebben bijgedragen, om het staats-crediet, na den Belgischen opstand zoo zeer geschokt, ras te herstellen, en op eene hoogte te voeren, welke de algemeene bewondering verwekte.

Toegerust met veelvoudige kennis en ondervinding, was hij, waar hij mogt gedwaald hebben, tot betere overtuiging allezins gereed, of wist hij zijn gevoelen, was het noodig, met buitengemeene bekwaamheid en klem te verdedigen. Deze vereenigde hoedanigheden kwamen hem wel te stade op het spreekgestoelte, waar hij vaak ook met kracht werd bestreden.

En zie ons hier tot 's mans groote verdienste, zijne welsprekendheid, genaderd. Ondersteuners en tegenstanders, beide, reiken hem den palm toe, dat hij een des eerste redenaars van de Nederlandsche Staatszaal is geweest. Men moet het doordringende, het wegslepende van zijn orgaan hebben gehoord, om zich die juist te kunnen voorstellen; men kon het sierlijke en tevens kernachtige van zijne voordragt niet hooren, zonder die te bewonderen; men kon de netheid van rede, het oordeel, om van de zwakke zijde zijner partij gebruik te maken, de rondheid en tevens afgepastheid zijner drangredenen, zijne gemakkelijkheid en geestigheid van spreken, door het fonkelende van zijnen blik verhoogd, niet vernemen, zonder te erkennen, dat het de vlammende welsprekendheid van een' *Canning*, met de welwikkende welsprekendheid van een' *Guizot* te gader was.

Hebben wij ons, in de schildering dier gave naar onze herinnering, niet te zeer laten vervoeren? Maar de meeste zijner redenen, in 's Lands Staatszaal gehouden, zijn ons verbleven, en kunnen het gezegde nog staven, moge zijne mondelinge voordragt daarbij ook niet meer ontgloeijen. Twee redevoeringen, welke tot voorbeelden, eensdeels van het afgepaste, ten andere van het meer vervoerende in zijne parlementaire redenen kunnen strekken, mogen bijzonder genoemd worden. De eerste is die over de gelijkmaking der grondbelasting, in 1832, en de andere, in 1835, over de wet ter bescherming van den landbouw gehouden. Als eene proeve lasschen wij, zoo het noodig ware, uit laatstgemelde, den aanhef alhier in, te meer dewijl dezelve een blik in het leven en hart des ministers werpt: »Edelmogende Heeren (zoo sprak hij)! Wat is waarheid? ziet daar de vraag, welke eenmaal door een trotsch Romein aan Hem gedaan werd, naar wien wij allen ter eere rekenen, genoemd te worden. Wat is waarheid? ziet daar de vraag, welke ik, bij den strijd van meeningen, bij het verschil van beschouwingen, bij zoo onderscheiden gezigtspunten, ook thans in den schoot van U. E. M. nederlegge. Eindelijk, wat is waarheid, ziet daar de vraag, welke ik in dit plegtig oogenblik mij zelven doe.

»Hier toch hoor ik de voordragt, als onchristelijk, onzedelijk, bedriegelijk, ondoelmatig en onregtvaardig bestrijden, en die voordragt als subversief aan alle maatschappelijke orde, aan alle belangen in den staat, en, in de eerste plaats aan die van handel en scheepvaart, bestempelen. Ginds hoor ik de vrijheid van handel en van godsdienst aan elkander knoopen, en het voorstellen, als of de Regering nopens beide, hand aan ha[nd] hetzelfde pad moest bewandelen. Elders hoor ik die voordragt afschetsen, als vervuld met valsche beloften, die men nim[mer] zal kunnen voldoen, en den dag onzalig noemen, dat zij [uit] den schoot der Regering is ontsproten. Aan de andere zij[de] daarentegen hoor ik een veel zachter en liefderijker tafereel [van] de voordracht schetsen: ik hoor de grondslagen daarvan ver[de]digen, als regtvaardig en als geschikt ter verhooging van ma[at]schappelijke orde, als de bakermat van eendragt en zedelijkheid, als strekkende ter verlevendiging van onze nationale krachten, als het plechtanker van honderd duizende ongelukkigen, die [op] den avond van den dag, waarop zij, in het zweet huns aan[ge]schijns, den grond gekliefd hebben, den Wetgever zullen [ze]genen, die door zijne bescherming hen in staat stelt, eene b[ete] broods, als overschot van zuren arbeid te nemen. Ik heb a[an] deze zijde die voordragt hooren noemen den steun van den n[ee]tigen en nijveren landman, die dankbaar aan eene Regering die hem beschermt, gehecht aan den grond, die hem voed[t,] de gespierde krachten zijner zonen blijmoedig ten offer bre[ngt] aan de verdediging van dat Vaderland, welks behoud en bl[oei] het toppunt zijner wenschen is.

»Vraag ik niet te regt aan mijzelven, Edel Mog. Heeren, te midden van die strijdige blikken, van die veelzijdige ge[zigts]punten: Wat is waarheid? Ja, te midden van dit alles, m[oet] ik spreken, ik, in Holland geboren en opgevoed, in dat [ge]west, waar overal de belangen des handels met alle andere zamengeweven, en waaruit deze voordragt met zoo veel war[mte] en nadruk is bestreden; ik, die alle gunstige vooroordeelen [voor] den handel als met de moedermelk heb ingezogen, die den h[an]del in vroegere jaren zoo vaak, in onderscheidene betrekkin[gen] heb verdedigd; ik, die gedurende 15 jaren aan het hoofd [ge]plaatst van dat Holland, waarvan Amsterdam de perel is, mi[jne] proeven van eerbied voor de belangstelling in den handel, de groote bron van rijkdom en eer, gedaan heb!

»Doe ik dit alleen uit besef van pligt? zal ik u alleen bl[oot] leggen de woorden en denkbeelden van den Koning, dien [ik] eerbiedig en thans vertegenwoordig? zal ik u ontwikkelen [de] meening van mijne ambtgenooten, die eenstemmig met mij [over] dit ontwerp denken, en waarvan ook velen tot Holland [be]hooren; hetgeen mij met *Montesquieu* zoude kunnen doen [zeg]gen: *Je suis fort, quand j'ai pour moi les Romains!* [Of] zal ik eindelijk mijne redenen verschuiven achter de vals[che] staatkunde van een licht dezer eeuw, die leert, *que Dieu [a] donné la parole à l'homme pour déguiser sa pensée?* Ne[en,] Ed. Mog. Heeren! zulk eene staatkunde ligt niet in mijn [hart.] Ik betuig veeleer, dat ik mijne eigene gevoelens verdedig. [Ik] ben genaderd tot dien leeftijd, waarin men niet zoo ligt [de] schaduw voor het wezen neemt, waarin de indruk van kla[tergoud] voor de wezenlijkheid wijkt, waarin men minder zoekt te b[eha]gen door het toegeven van vooroordeelen, en meer naar [ho]ger ziet, en denkt om de verantwoording, die men eens den Opperste Regter zal moeten geven; daaraan indach[tig,] verklaar ik dan ook, met de hand op de borst, dat de [wet,] die ik verdedig, naar mijn inzien, door de regtvaardig[heid] wordt geboren, en den handel, welken ik hoog schat, on[ge]kwetst laat."

Even een jaar na het uitspreken van deze woorden, wa[ar] de laatste als een voorgevoel van 's mans naderend versch[ei]den, was hij, die ze gesproken had, *reeds geroepen, aan dezen Opperste Regter verantwoording te geven* van woorden en daden hier beneden.

(1) Getrokken uit den *'s Gravenhaagschen Stads- en Residentie-Al[manak] voor den jare* 1838.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, *den 2 Mei.* Sedert den 30 *April* zijn alhier ter ree[de ge]komen:

Voor Rotterdam bestemd:

Emanuel, J. Flemming, van Batavia; met koffij en suiker.

Voor Antwerpen bestemd:

Maria Christine, J. Borgers, van Altona, met koolzaad; *the Peace*, R[...]kon; *Ladd*, G. Zoetelief; *de jonge Johanna*, P. G. Dillewijns, alle d[rie van] Londen, met stukgoederen; *Merkuur*, J. F. P. Smit, van Ibrail [...] Falmouth, met wol en zaad; *Johanna Catharina*, R. D. Lourins, va[n ...]burg, met raapzaad; *Sirene*, G. Kuper; *Wentworth*, J. Jackson, beid[e van] Londen, met mechanique goederen; *Jandouw*, J. P. Lowther, van Ulve[rston] met yzer en erts; *the Eagle*, H. J. M. Marchall, van Londen met [goe]deren; *the Russian*, S. F. Woodburg, van New-York, met katoen.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar Zee g[eloopen:] *Menai*, J. S. Culler, naar Londen, met passagiers en stukgoederen; *de [...] Hermann*, L. Gauthier; *St. Johannes*, A. R. Andersen, beide naar Me[...] *vrouw Hilke*, C. H. Bonjer, naar Dantzig, *Vintage*, A. Snow, naar Bo[...] alle vier met ballast; *Elisabeth*, J. Bokenham, naar Hull, met vlas, *d[...]* G. M. Bartels, naar Embden; *Anna Margaretha*, W. Schade, naar Ha[...] *la bonne Marie*, E. l'Esperons, naar Havre de Grace, alle drie met [goe]deren; *de kleine Georg*, J. H. Schulte, naar Hamburg, met suiker.

Men meldt van Blankenbergh, van den 28 April, dat de kof *Drie [...]* van Hoogezand, kapitein *H. G. Greven*, in den nacht van den 27 [op] 28 dier maand, onder Wenduyne op een vierde mijl ten westen [...] bij zwaar weder gestrand is; de equipagie is gered; het schip wa[s ...] van Bremen vertrokken en naar Nantes bestemd.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.